

стая, въ която по цѣла нощъ на мъждящо кандило се трудилъ този работливъ монахъ, сѣкашъ огрѣяла. Показала се зората, и презъ прозореца слънцето затрептѣло. Монахътъ ясно прогледалъ. Той видѣлъ съ ума си историята на своя народъ отъ преди хиляда години! Този монахъ билъ отецъ Паисий.

Отецъ Паисий въ Хилендарския манастиръ е първиятъ български синъ, който презъ турско време се е събудилъ самъ, узналъ отъ книгитѣ за своя български народъ, и завършилъ презъ 1762 г. „Славянобългарска история“, съ която тръгналъ да буди българитѣ.

Затова този монахъ, тоя български синъ е *първи нашъ народенъ будителъ*.

Но вие ще попитате:

— Нима преди него не е имало други българи, които да пишатъ книги за народа? — Имало е, но тѣ писали черковни книги и въ тѣхъ малко се говорѣло за българския народъ, рѣдко се споменувало неговото име, като народъ, който е ималъ нѣкога царе, държава, църква, книги, учени мже и училища.

Но нека прочетемъ, що пише самъ Паисий:

„Азъ Паисий, иеромонахъ и подигуменъ хилендарски, събрахъ и написахъ тази история на простъ български езикъ. Много ме мжчеше жалость и ревность, че за моя български родъ нѣма история, която да разказва за славнитѣ дѣла на нашия родъ, за българскитѣ царе и светии отъ най-старо време. За това много пжти гърци и сърби ни укоряваха, че нѣмаме своя история. Азъ прочетохъ много книги и отъ тѣхъ се научихъ за моя народъ. Написахъ, щото узнахъ, и сега ви го давамъ да го прочетете. Четете и научете, та да не бждете подигравани и укорявани отъ други, чужди хора, че